Спільність тематики в трагедії Йоганна Гете «Фауст» і поемі Тараса Шевченка «Катерина. Твір 9 клас

Тема кохання і зради є однією з так званих вічних тем у світовій літературі. Читаючи провідні найславетніші твори, усвідомлюєш, що дорога до щастя дуже часто була полита сльозами туги та каяття. Але людство завжди йшло і надалі буде йти незнаними дорогами кохання.

Тема збезчещеної та покинутої дівчини була популярною у XVIII столітті. Багато хто з тогочасних літераторів звертається до неї, але лише Йоганну Гете вдалося піднести цю тему до рівня справжньої трагедії. У славнозвісній трагедії «Фауст» великий німецький мислитель і поет дає новий вимір зображенню розповсюдженої дівочої долі.

Гретхен, тобто Маргарита, є типовою городянкою тогочасної Германії. Вона має щиру, просту вдачу, любить свою матір і змалечку звикла дотримуватися суворих життєвих приписів. Гретхен виконує більшу частину господарських справ: шиє, миє, прибирає і робить це з легкістю і завзяттям. До того ж дівчина щиро вірить у Бога, дотримуючись всіх релігійних правил.

Сумирність, лагідність –
Що краще є в природі
Цих найкоштовніших з окрас? –

вустами одного з героїв запитує автор. Але спокійне життя Маргарити обірвалося: її покохав Фауст. За сприянням Мефістофеля Фауст отримує дівчину. Маргарита кохає його всім серцем, забувши про місцеві звичаї, про загрозу суспільного осуду. Незнане почуття захопило її цілком. Згодом Фауст покидає свою кохану і відправляється у подальші пошуки прекрасної миті, яку він прагнув зупинити. Щира і набожна Гретхен опинилася у складному становищі: її брата вбили на поєдинку, мати померла, а вона сама ось-ось мала народити байстря. Ці нещастя вкупі із суспільним осудом призвели дівчину до божевілля, зруйнували її тільки-но почате життя. За часів, описаних у «Фаусті», так звані покритки підлягали ще й відлученню від церкви – одному з найстрашніших середньовічних покарань.

За подібних умов матері-одиночки досить часто вбивали своїх дітей. Не стала виключенням і Гретхен. Дівчина впевнена, що Бог не простить їй цього страшного злочину. Але, згідно з концепцією автора, вона – жертва обставин, і тому Маргарита одержує відпущення гріхів заради свого чистого кохання, так би мовити, з найвищої інстанції.

Можливо, що саме каяття врятувало душу Маргарити. Душа дівчини все вибачила Фаустові і не перестала його кохати. Янгольський хор уславлює «вічну жіночність».

Не судилося і Катерині з однойменної поеми Тараса Шевченка знайти щастя в коханні. Зганьблена дівчина не тільки вщент зруйнувала своє життя, а й зневажила своїх батьків. Під тиском громади батько й матір вигнали Катерину. Молода жінка з немовлям на руках мусила йти світ за очі.

На руках дитина.
Вийшла з села – серце мліє.

Сумними були мандри Катерини. Як кожна мати, Катерина думала не про себе, а про долю своєї дитини. На відміну від Маргарити, Катерина вбиває не дитину, а саму себе. Її син Іван, вихований чужими людьми, стає поводатарем у старців.

Йоганн Гете і Тарас Шевченко своїми творами не тільки підкреслили жахливе становище покритки у скутому кригою застарілих правил суспільстві. Автори «Фауста» і «Катерини» доводять, що шлях до щастя не завжди легкий, що на цьому шляху існує багато труднощів, і сльози і кров щедро змочують його розбиті мостини. І Гете, і Шевченко вважали, що ніяка людина на сто відсотків не застрахована від життєвих помилок, більш чи менш значних. Поети доводять, що людське життя набуває свого істинного змісту лише за умов боротьби. Ось так, помиляючись та знову знаходячи свою сутність, людина має прямувати до щастя.